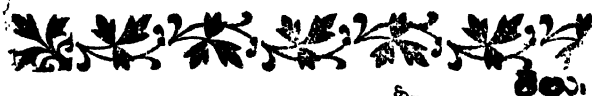

2361

5967
5/12/91

శ్రీ
33233
ప్రజా విప్లవ పక్షం
9.10.90

కంద స్వామియను
గానంభమువారును
గ్రామీణులకుల విన
కమారు సంఖ్య 33233

తేది.....

శ్రీ కృష్ణ, గుంటూరుమండల విశ్వబ్రాహ్మణ
సమాజ పక్షమున ప్రకటింపఁ బడు మానవత్రిక.

ఇందు, నీతి, మత, సంస్కరణ, భాషా, శిల్పవిషయములు చర్చింపఁబడును.

సంపుటము. 7.	గుంటూరుజిల్లా, దుగ్గిరాల. జనవరి 1915	సంచిక. 1.
స్వ విషయము		33233
తేది		9-10-90

68

మహాజనసభకుగలిగిన అంతరాయము ప్రజాధినితత్రికకు దుష్ప్రయోగ
మై ఒక సంవత్సరము మూర్ఖిల్లునటులఁ జేసినది. కొల్లూరు విశ్వబ్రాహ్మణ
శాలసమాజమువారిచే జటువఁబడిన సప్తమ మహాజనసభ సంజీవియై ప్రజా
ధిని బాలికకు మూర్ఖుడైరిసినది. ఈ ప్రజాధిని సప్తమ మహాజన ముక్కు
హానందముగ దలయెత్తి మాతృసూపముదాల్పితన బిడ్డలకు యభివృద్ధిమాన్
ల బ్రహ్మధింప సుద్రేకవడుచున్నది. ఒక సంవత్సరము మూర్ఖావస్థయం
దుండుటచే బిడ్డలయెడల మిగుల ననురాగ పూరితయై తన యుపదేశముల నా
తురతతోఁ జేయసెంచి యుత్సాహ పూరితులై గ్రహింతురని నమ్ముచున్నది.

సోదరులారా! ఈ సంవత్సరము విశ్వబ్రాహ్మణు లందఱును సందా
దారులై ప్రతికాభారమును వహించి కుల మాత్రపూజను చేయుదురని నమ్ము
చున్నాఁడను.

సహాయ సంపాదకుడు

CHECKED 22

శ్రీకృష్ణగుంటూరుమండల

విశ్వప్రజ్ఞాబుల పత్తమ హాజరసభ, కొల్లూరు
28, 30, 31, డిసెంబరు 1914.

:

శ్రీ కృష్ణ గుంటూరుమండల విశ్వప్రజ్ఞాబుల పత్తమ హాజరసభ
బులారపురమున జలువబడెను. 13 వ సంవత్సరము సంస్కారముగా
రంముల కెవ్వరును పూనుకొన కుండుటచే కులమాత ఇందుక కంకర జెరిగింది.
ని 14 వ సంవత్సరమున కొల్లూరు విశ్వప్రజ్ఞాబుల హాజరసభమున హాజరము
సేవకు నమకట్టిరి. వెనుకంజ వేయుదున్న సంస్కారము శాస్త్రముల నన్నిం
ముందంజ వేయునటులజేసిరి. మూలంబడియున్న మూలనిధిని కలకాష్ఠ
చమున ముంగిటకుం దెచ్చుటకును, మూర్ఖావస్థనుండున్న ప్రభోధిని తల
క్కుటకును ఆవకాశము కలిగెను. ఆహ్వాన సాంఘికము బాలసమాజము
రైనను సభాకార్యములను సమర్థతతో నోవేర్చి భోజనశాలయం దాజ్యధా
శ్రుధారలుగ గురుపించిరి. సభామంటపమునకై విశాలమును రమణీయ
మనగు పర్వతాలను నిర్మించిరి. పాదసేయి సేవాసంఘమువారును, వా
దీర్ఘమిగుల నుత్సాహముతో పని చేసిరి. విద్యాస్థులును విద్యాం
ము చక్కని యువస్వామిలని నిచ్చిరి. యువకులు సంపగ్గరిగా మా
తెలుపు చక్కని పద్యములను చదివిరి. ఆశుధారకవిత్రము తె
సభాకార్యములు ముగిసినపిమ్మట బాలసమాజమువారు తమ సమాజో
త్రి చరిత్రను మహాజనులకు నివేదించిరి. సభామంటపమును, రాజమార్గ
లును నుత్సాహ వాక్యములుగల పతాకములు ధనుగా కారములతో నలంక
వబడెను.

సభా ప్రారంభము.

29 వ తేది సాయంకాలము సభామంటపము మూడవ గది మండ్లిశ్వ
గ్రామాబులలో శలంకరించబడెను. ప్రతినిధులు స్వప్రేక్షకులును తమతమ

హాసములయం దాసీనులైరి. మిత్రులును మిత్రులైనానంద స్వామియును విద్యనునుభ్యులును నుచితాసనములందు నుద్బుంజిరి. సేవాసంఘమువారును వాలంటీర్లును తను తమ విరుదులనుదాల్చి ఆచ్యుటగృహం జిగ్రించునటుల వినయ విధేయతతో న్నిలిచిరి. సరిగారెండుగంటలకు సభ్యులందరు భక్తి యుక్తులై నిలువగా వీడ్చి దేవతా ప్రార్థనలువచుచును.

ప్రార్థన పద్యములు.

శ్రీ లచ్చికి నచ్చి వైదిక విలక్షణ శిక్షణ ప్రాధిగాడి లో
కోర్కెయి హేతుభూత కరణోచ్చగతిం భృతిజూపి సన్నతా
వచ్చుముల్ దమించు నిరపాయకరణ్య! సుఖకరణ్య! సం
వచ్చుతురా! కృపావిసర! బ్రహ్మకు! మహ్మనయమ్ము బోవుమా!

శం. జగముల కన్నతల్లి; నయకాలుర పున్నెపు కల్పవల్లి, దౌ
ప్రియమన పూర్వ దేవ మృగజాల భయంకరతైక భల్లి, న
వ్యగలను మాన్యగాండగు కృపారసపారిధివల్లి, భావనక
దగిసినప్రేమనల్లి, నిరతంబు భజించెద నింపు సొంపునకె-

శ్రీ. అనయ మేదేవిచే నంతతాంతరములై లోక విభాగమ్ము జోకనగును
సతత మేళిచే సమ్యక్ జనన మారణాద్యవర్థల జంతు లలముకొనును
నిరత మేయిమ్ముచే నిఖిల కారణ కార్యభారమ్ము తానయ్యా భావమొదపు
సనిక మేతల్లిచే నానందకందభ వరిణి విజ్ఞుల పాలించుడము

నట్టి జగదంబ నాదిమధ్యంతర శూన్య
నాత్రితావన దీప్తా కటాక్ష వీక్ష
నతుల తరభల్లి నొదల హస్తమిల్లి
నాక్రయింతు హృద్ధిల్లి నాక్రమించు

స్వాగతము.

జనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కంచేపు వెంకటసుబ్బయ్య గారు స్వాగతము చేచి వృద్ధమధురవాక్యములతో స్వాగతోపన్యాసమును చేసిరి.

సీ. జగదంతరంగమై సాక్షిభూతంబనై పకలంబు నీవయై నంతరించి
భేదివాదంబుల భిన్నత్వ మొదలించి నీతోవృ సంకతి నలపుజొనిసి
మీందు క్రిందొనరించి మిథ్యాను గమనమై క్రిందువారలమీందు క్రేవనిలిసి
వ్యప్తి భావంబు సమష్టిగా గయిసేసి సభ్య హృదయతర స్థాయినివయి

మాచ్యుశుల స్వాగతము గౌన మరగిపట్టి
సర్వత్ర కైచరంబోయి సాధుమూర్తి
సమగ్రకానింద సంభావ సారవత్తి!
స్వాగతముగొమ్మ! జగదంబ సత్వరంబ!

ఉ. కాలము శీతలంబనక గ్రగ్గున మా పిలుపాదరించి, ఈ
బాలసమాజ సాంఘికల భాగ్యము జూపుట వోత వచ్చినిం
దోలగమందు నిల్చిన గుహోత్తర సభ్యవరేణ్యులార! మా
యాలవనప్రసంగల స్వాగతముగ గొనుడదీ! దయామరిగ.

గౌరవనీయులును సంఘ శ్రేయోభిలాషులును, నగుమీమ్రాల నిలచి నేడు
మీకు స్వాగత మిస్తుట మా పూర్వపుణ్యముచే లభించిన భాగ్యమని భావింపు
చున్నారము. మాయది బాలసమాజము మేము బాలురము. మాసమాజము
నామమే మా యల్పరత్తిని రెలియజేయుచున్నది. మాబోటి బాలుర దీనమగు
ఆహ్వానమును శ్రీతితో నామోడించి కడు వ్రయవ్రయాసల కోర్చి మీరిట కరు
ణాపూరితము ధన్యులైతిమని సంతసించి మీకు శ్రుతజ్ఞతతో వందనములా
చేరిందున్నారము. మద సంఘము పలునాళ్లనుండి వైషమ్యములలో జిక్కి
పడియున్నది. మౌనదోహద్యరణ జ్ఞానసూర్యోదయమును బాగుగఁ దిలకించిన
మిముహూర్తంబు పట్టువల మాత్రము సాంఘికలకు సభలయొక్క ఫలితార్థము సచిర

కాలములోనే కెల్లముజేయునని నమ్ముచున్నారము. ఈసభయందు జరిపించక
లసిన విషయములు మీకు వివరములైనను అందలి ముఖ్యాంశములను గూర్చి మా
చప్పటింప నిందుక ననుష్ఠ చేడదను. హిందూదేశ సాఖ్యమే వారిసాఖ్యనుని
యెంచిన శ్రీ శ్రీ వార్షి ప్రభువరువకు జయము చేకూర బ్రాధింప వలయును.
సామ్రాజ్య రక్షణకై ప్రభుత్వమువారికి సహాయ మొనరింప వ్రోహాఖిలమున
జేగిన హిందవ రాజుల గుండలను వారి యుద్ధముల గుండలముల నుద్ధరింపి
జూపవలయును. గీర్వాణాంధ్ర భాషా విశారదులును శాంతిస్థులుగాను ఆ
గు బ్రహ్మశ్రీ పండిత యలవర్తి ఆంజనేయ శాస్త్రిగారి ఆశాల ముగియుచే
కునకు గలిగిన గొప్పసప్తమునుగూర్చి చింతిల్లవలసిన వామైతిమి సంఘాధి
పృద్ధికి మూలముగు బాలబాలికల విద్య నభివృద్ధి చేయవలయును. కునకును
సదా యశోగతి పొందజేయుదున్న ఆతిబాల్య ఆతివృద్ధ వివాహములను, క
న్యావరకులగుములను తొలగించుట ముఖ్యకర్తవ్యము. గ్రంథ భాండగార
మును వృద్ధిచేయుచు దానికి దోడ్పడినవారికి శృంగార జూపవలయును. కున
ముఖ్యవృత్తియగు శిల్పము నభివృద్ధి జేయుచు శిల్పిలను శాస్త్రుచరిత్రయముగ
లవారినిగాఁ జేయవలయును. గత సంవత్సరము మహాజనసభతోపాటు ని
లచియున్న ప్రబోధిని వక్తరికు నడపుటకు బాగుగ దోడ్పడవలయును. ఆ
న్నిటికంటె ముఖ్యముగ నైకమత్యమును వృద్ధి జేయవలయును. మూలనిధిని
వృద్ధిచేయు మార్గము కంటక పాషాణ యుక్తముగా గొందఱుకు గాన్పించుచు
న్నది. మాత్రుసంఘాద్ధరణకై జూపవలసిన నడధిమానము ననేకరీతులగు బో
ధుతుక కార్యముల నిగ్రహించుటకై వ్యయము చేయవలసి వచ్చుట కడుంగదు
తోవనియును. మూలనిధిని వృద్ధిచేయుచున్నచో కున సంఘాద్దేశ్యములు నెఱ
వేఱజాలవు. అనునవి ముఖ్యాంశములు.

సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక.

బ్రహ్మశ్రీ పండిత వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు ప్రేరేపించగా కొండి
వర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారిచే బలపఱచఁబడి బ్రహ్మశ్రీ శనకపాటి కోట
య్యగారగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనఁబడిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

పౌరుషేయ సోదర శ్రుతినిఘటారా! ఆర్యసత్తములూగా! నాకంటే నీ
న్ని విధముల నీయాసనము సధిష్ఠింపటకు నస్తుతావాలెంకతో యిచ్చుట నాదీను
లై యుండు నీ యాహ్వాన సంఘమువారును సభ్యులును గూడ నన్నీ ఐదవియుం
దు నియమించుటకు వారికి నాపైగల వాత్సల్యాతిశయమును, నాయుండుగల
పౌరుషేయ సేవారతియు మాత్రమే కాగణములని నేను వక్కానికె గలను.
అర్హుడనో 'యినర్హుడనో వలువు రాజ్ఞాపించిన కార్యమును జేయుక తప్పదు' న
వారియాజ్ఞను శిరసా వహించి కించిల్లుచునగు నాచేతనందితులకు వారి యాహ్వా
నమును నెఱవేర్చుచున్నది యెడను. సదయస్వాదయులగు సభ్యులెల్లరును సా
యం దవ్యాజును రాగముగ జూచి, నాయునర్హు లోపముల నుపేక్షించి యీ మ
హాసభా కార్యమును సఫలముగ జేయు భారము తమచేయని మఱవక యిహోన్మ
ఱచేబలయు కార్యముల నన్నింటిని సక్రమముగ జఱపుదురుగాకయు విర
యముతో ప్రార్థింపుడున్నాడను.

నాయుండు మీరింకగా నిభిమానముంజూపుడు గారవింపుచున్నంగు కేంత
యొ గృతజ్ఞుడను. నా నియామకము మీనుచేసినచే యగుటచేత నాచే జఱవబ
డవలయు కార్యములందెల్లవిధముల బోడ్చుక మీరు నా కథయు మొసంగినవా
రే యగుటన్నాడు. అందువల్ల మీరుండఱకును నా మనఃపూర్వక నమస్కా
రముల చెల్లుదు, మీ యూశీర్వాదబలమును సమ్మకొని కార్యక్రమమును బూ
నుచున్నాడను.

స్వాగత స్వీకారము.

ఈ ఆహ్వానసాంఘికులు మిక్కిలి గూఢరహస్యకార్యముగ మనకొసంగిన
స్వాగతము కడు హృదయముగనున్నది. రెండువత్సరములనుండి కన్నబిడ్డలచే

భాదరగమునకు బాల్మడి కృశించుచున్న కలమాతకు జేయూతనిచ్చి నిలువజే
ట్టబానిస కొట్టారి పుర విశ్వప్రాప్తాని సాంఘిక లెంతయు మనకు వందనయి
లు. ఈ కొట్టారి పురము వర్తనయిం దెంతయుగణనగాంచియున్నది. సూ
ర్యుడెన్నడు నస్తమింపని విశాల సామ్రాజ్యమునీలు మన వక్రవర్తియొక్క
కేరీలమున మెలయు రత్న రాజములలో నెల్ల సామ్రాట్టయి వెలయు కొహినూరి
పుర సామీప్యమున లభించినది గరిత్రకారులు వక్కాణించియున్నారు. తే
దోవ్యకు సలయకుని యీ పురము చిరకాల ఖ్యాతి వడసినది. పుణ్య జలవా
హిని కృష్ణ యీ కొట్టారులోడ సఖ్యముచేయుచున్నది. పూర్వపు టాంధ్రరాజు
పలు లనేకు లీ పురమున గూర్చి గరువను నందజాలి యుండిరి. వివిధ వర్ణము
లవారి సఖ్యతచేతను, వాటివ్య ప్రాజల్యముచేతను. సజ్జనప్రేమిచేతను నిచ్చటికి
ని పురరాజములలో నొకటిగ నెన్నదని యున్నది. ఇట్టిచోట మనమీ స
భాసమట యెల్లవలె నానందదాయకమే. దీని కంతకును మూలకారణ
లగు నీ పుర విశ్వప్రాప్తాని సాంఘికలకు మీయందరి పక్షమునను వందన
ము లావరింపుచున్నాడను.

ఆర్యవరులారా! నీవిప్పు డొక విచారకర మైన విషయమును స్మరించ
వలసి యున్నది. మనమీ సభల ప్రారంభించిన దాదిగ బ్రతినభ యందు
ను నత్యుత్సాహమును సంఘాభిమానమును బ్రసరింపుచు వచ్చినట్టియు, నభా
కార్యములందెల్ల పూనికతో తోడ్పడుచు వచ్చినట్టియు, నిరుపమాన విద్యా
కౌశల్యముచేతను, నిశాఘట వాక్యధారస ప్రవాహముచేతను సభలనెల్ల రంజిం
పజేయుచు వచ్చినట్టియు, శ్రీ వంగవోలు మహాసభ యందు నూత్రధారియై నిలిచి
మిక్కిలి నమర్రతతో గార్యక్రమమును నడిపినట్టియు నొక తేజోమూర్తి యీ యా
న్నతాసనముల మనకిప్పుడు గార్పించుటలేదు. ఈయాసనములందు చేసిన న
ధిష్ఠింపకున్నను నింతకంటె నుత్తమతర వీరముల ననకమాయన యేకకాల
మున నలంకరించి మనకందటకును నత్యంతము సమీపవర్తియై మన హృద
యసీమలందే యిప్పుడు తేజరిల్లుచున్నవాడు. మన సంఘోద్ధారణకై తన
పావన జీవితమును, సర్వస్వమును, తీవ్రతపమును ధారపోసిన యీ మహా

మీరము (అన్ని యాంజనేయ మూర్తి అందరి హృదయసిమలందును నిలచి యున్నాడు.

పార్వరంభోధ లీ యుపన్యాసోపేతమునుండి వినబడకున్నను మనహృదయము నముద్రితములయియుండి మన మనోనేత్రములు విస్మయముగ గోచరములగుచు గోచున్నవి. సర్వమునకు సారభూషణును నాకాశదానిని చేర్చినాడ. కాలానుగుణ్యమును విద్యాబలమును సాంఘికకృతములచే మీ పురోభివృద్ధిమార్గముల కష్టముగనిలచు శత్రువుల జయించుటను నిదియే. దీనికొరకై వారి జీవిత కాల మంతయు వినియోగించి యున్నారు. మరణకాలము వరకును విద్యా వ్యాపకమును వినువలెదు. తుదకు దన యనంగమును విద్యా వ్యాపక గౌరవమునకై తనచేసిన వసతిని గల్పించెనుగదా? దానిని బలపఱచుట సాంఘికల విధి.

పూర్వ పరములు.

ఏ సంఘాభివృద్ధి కార్యములును పూర్వస్థితి ననుసరింపక కొనసాగవు. పూర్వస్థితి చక్కనిదై ప్రస్తుత దశయు మంచిదైనయెడల నచిర కాలముననే పురోభివృద్ధి కార్యములు నిరాఘాటముగ సాగగలవు. లేక పూర్వదశయోగ్యమై ప్రస్తుత స్థితియందు లోపము లున్నను నిష్కల్మష కార్యసూతులు కొందరు గలచేసి సాంఘికముల పెక్కుప్రకారము వారికి దోషైతేని పురోభివృద్ధి నులభము. లేక పూర్వస్థితి యధమ మైనను సుత్తముల చరితల గమనించి వృద్ధికి రావలయునను సంకల్పము. సాంఘికములనెల్ల ప్రవృత్తియందు జూన్పినచేని వారి యభివృద్ధియు శీఘ్రముగ లభింపగలదు. సదా పరుల పోషణవలన నశ్రిసంఘము లభివృద్ధిగాంచవలయును. సాధారణముగ నిది యసంభవము ఎక్కడనో అమెరికాదేశమున మాత్రము పరోపకారభూమిలగు కొందరి పూనికసలనను, సహనప్రయత్నములవలనను పూర్వ ప్రస్తుత యున్న శిలేశమును తేలికగ్రోలుచుచున్నదేబడుచున్నారు. అమెరికనులు కేవలము పశుప్రాయముగ నున్న నీగ్రోలను విద్యాభూషితులుగ నొనర్చుచున్నారు. ఇది యన్నిచోట్లను సంభవము కాకాలదు.

ఇప్పుడు ప్రపంచమునంతను తమ తేజమున ముంచివేయునన్న ఆంధ్రేయులు ప్రపంచచరిత్రమున గడు స్వల్పకాలముగ గణించబడు మూడు నాలుగు శతాబ్దములలో ననాగరికదశనుండి మహాన్నతదశకు వచ్చియున్నారు. వారి నిర్మలపూదయమును, పరస్పర విశ్వాసమును స్వస్థర్థ పోషణమున దీక్షారతియు, అకలంకమగు సంఘాభిమానమును వారి మున్నగునగు దెచ్చినది. మహాసముద్ర ప్రపంచముచే నావృతమగు సామ్రాజ్యమును గాగుతాపముతోడనేలు ఆంధ్రేయులు పరోపకార ధర్మిణులు. ఇతరు లుచ్చదశకు వచ్చుచుండిన నోర్వతేమినందరు. స్వప్రయత్నములచే నర్హులగు ప్రజకు వారు సదాతోడ్పడుచుందురు. వీరిపాలనమున నమస్తసంఘోపసంఘములవారు ప్రయత్నకలితులైరేని యభివృద్ధినందగలరు.

నేను పైన పేర్కొనిన వివిధదశాంతరములకును దాదాగ్రములు ప్రపంచమున ప్రస్తుత చరిత్రయందే మిక్కిలిగా గలవు. ధీయుతులగు మీకు నాని నెల్ల వర్ణించి చెప్పటయనవసరము. కాలమునుజాలదుగదా! కావున మనయవస్థయెట్లున్నదో విచారితము. ఆర్యులు చిరకాలము క్రిందటనే హిందూదేశమునకు రాకపూర్వమే నాగరికము నంది యుండిరని చెప్పవచ్చును. వారి కీశ్వరసేవ, జాతీయ లక్షణమై వెలసినది. వారియందలయందేయేమహాచృత్రులు పరిణామ మందెనో వానినెల్ల దేవారాధనలందు వినియోగింపుచు వచ్చిరి. పాపనశరమగు శిల్పవిద్యయు నటులనే వినియోగింపబడి ప్రతగ్జితము, అంకగణితము, అక్షరగణితము, చిత్రరూపఖననము, చిత్రపత్తరచిత్రము వివిధవాహన రథాలయ నిర్మాణములందు మనవారిని వైశద్యకలితులనుగ నొనర్చినది. విద్యలందు మెలగు మనుమయాదులుతమయభిమానవిద్యలనున్నవి యనేకవిషయములను పాపనవేదములందు జూందుపలచియొందిరి. వేదములను, నుపనిషత్తులను, మానసారముమొదలగు గ్రంథరాజములను విమర్శనజ్ఞానముతోడ పఠించువారి కేవిషయమువిశదమే. పూర్వము దేశకళలు, ధర్మశాస్త్రములు, వేదములు, మిక్కిలి మైత్రిచేతలనైనవి. ఈసంజ్ఞాత్రయమును సాధించినవారి కేతచ్ఛాత్రులునుగా గురువులు అను సాంకేతిక నామము వాడబడుచుండెడిది. ప్రస్తుతము మన సం

ఘమువాగా పాపనమూర్తులగు మను మయూదుల సంతతియని తెలుపుటకా
 రణక్రమాలను చారి యాచార్య బిరుదాంకమును ఘటించుచున్నాడు. గాని నీ
 క్రిందిగాని చందముగా నీ బిరుదులు పరిణమింపుచున్నవి. శ్రుతి యాకా
 సమగ్రమును గోల్పోడ గొన్ని విధాలు నిర్ణయించబడియున్నవి. ఆ విధాలను
 నిర్ణయించునా లే సవ్యముగ నట్టియని కారములకును నన్యులనుగ ననుజూచు
 ఇట్లునుటచేత పూర్వసారప స్మరణకారాములగు సంస్థలను పోషించుల యుగని
 నామతముగాదు. నామానుగుణ్యహా చరితలచే వెలయు బ్రయత్నించుట భ
 ర్యమని నాచునది. ఈ సందర్భమున నొకయంశమును చెబుట మేరక. మ
 న సాంఘికులున్నతోద్యోగములం దంతగా లేదు. భక్తులు కాలానుగుణ్య
 స్వభావులు. కావున నవ్యాజప్రేమయూని మనశ్చిత్తిగతులను నిష్పక్షపాతి యు
 న్నితోడను, పట్టుదలతోడను వెల్లడింపరు. స్వప్రయత్నమునేక మన మున్న
 గిది నచ్చురీతి గాన్పించదు. ఇందుకు దాహకాణముగా ఆచార్యనామము ఆ
 యులలో వ్యాఖ్యలు వాడుకొనవలయుననియు, ఆసారియును అరవ భాషా
 పదము విశ్వద్రాహ్మణులు వాడుకొన వలయుననియు, సౌరతనమువారభిప్రాయమును
 వెల్లడించిరి. ఈ యభిప్రాయము మనవారికెంతయు శోచనీయుము
 గా గాన్పించుచున్నది. సౌరతనమువారట్లు చేయుటకు కారణ మేమైయుండు
 ను. మన సాంఘికులయెల్లదు నిరసనభావముగాని, అనాదరణనుగాని వారు
 వహించిరదురూపి నిష్పక్షపాతమునకును, సర్వసమ్యతవర్తనమునకును, పేరె
 న్ని కగాంచిన మన సౌరతనమువారుల వెన్నడును గావింపరు. ఈ ఆచా
 ర్య నామవిషయము మతస్థులంధ్రాననిగియి. మనసాంఘికులక బ్రయితరం
 తమగియు, నిర్ద్వేష భాషావర్ణక్రమునుకడ చేరుటచేన మాన్పు తెలుగున నప
 బ్యాముగ నుచ్చారణను గల్పించి యుచున్న దనియు, మనవారిలో దౌరతనము
 వారికి దావుగలట్టివారు లేరైరి. ఇతరుల కానిషయమున జోక్యము లేదయ్యె.
 కావున నీయంశమును విశదముగా సౌరతనమువారికి మహాజననభవారు తెలి
 ప్పిలేని వారు న్యాయముగలిగింతురని నా ఘట్టినమ్మనము.

మన ప్రస్తుతస్థితి? గానమునయుండునై ముఖముచము. అదియుండున్న
 తద్ధితియుండున్నవారి ప్రస్తుతగతి తెల వచ్చినది కాలవక్రము సూర్యదా యు

కరిగిననుండదు. అర్కసంతతి మహాన్నతదశరానురాను క్షీణించినది. క
రస్యరక్షరములు సంఘోషశాఖలను నెంచినది. దీనిని వయసుముడినికొలది
దృఢకృతములై పోయినవి. దేశము పరులపాలనకు. దేశాచారములకు లి
న్నజీవితక్రమము గలవారు పాలకులైరి. అట్లేరి కనుకూలముగ నానా సం
ఘములందును నాగావిధములగు మూర్ఖులు సంభవించినది. కనుచానికీ భిన్న
మగునాగరికముతోడ సంస్కరముగలిగి ప్రజలు చేసినోపాధిలై ప్రయాసపడవల
సివచ్చినది. అట్టియెడల విశ్వబ్రాహ్మణసంఘములు అధికారియులగు నూ
తనాగతులగు హితవగు చిత్రకళలను పెంపొందింపును, వారి యాచారానుసా
రముగ తమ వాశద్యముల మూర్ఖుల గట్టించును నరలిరి. ఈ సందర్భస్థితియం
దు సామాన్యవిద్యను దీనితోపాటు వేదాధ్యయనాదులను గొంతవరకు విడచిరి.
రానురాను దేశమును వివిధదేశీయులు, వివిధజాతులవారు చేరుచేరుకాలములం
దు వశముచేకొనుదు దేశీయనాగరికమును పలువురు మూర్ఖులు వచ్చిరి. ఈ
కట్లోలనున బిక్కి- తమ విద్యలం దభిమానమును జూపువారుచేక విశ్వబ్రా
హ్మణులు వానితగ్గిరి. అప్పురి దేశపాలకుల కాదేయి శిల్పములతో బసలను
ప్రస్తుత నాగరికమున కనువగు శిల్పముల వారి వ్యవదేశమున ప్రబలియింప
యే కారణము. పాశ్చాత్య నాగరికముచే సంస్కారమున బడిన స్వదేశరా
జులును వారివెనువెంట ప్రజలును పశుదేశాచార చేషభాషల ననుకరింప
దొడగిరి. కావున మనవారికి ప్రస్థము సంగతిగలదు. దేశకాలపాత్రమా
లుగ్రహించి మూర్ఖుల నందినగాని పూర్వోన్నత్యమును దిగి సంపాదించజాల
ము. ప్రస్తుతము పెంపొందుచున్న దేశీయులను వివిధవర్ణములవారిగ్గరిని బాధి
లింపుదు. వారిలో కాలుగుగుణ్యముగ మారుచున్నవారే యున్నతికి వచ్చును
న్నారు. ఇక్కడలమున బ్రాహ్మణుల మనుకొనునా రందరును చాలానుగు
ణ్యములగు పూర్వాచారముల వినుచును, ప్రస్తుత దేశస్థితి కనువగు పద్ధతులకు
ప్రవేశించుచున్నారు. వారు చేయుచున్నది వ్యర్థమే యేడు. అటులని క్షేత్ర
యులును సూతనవిద్యలం జరిపింపుచున్నారు. యిత్రమును జన్మభర్తయుగ వా
దించు కమ్మవారు, చెట్లు, వెలమవారు మున్నగు సంఘములవారనేకులు వ్య
వసాయమును, నుద్యోగములను, వర్తకమును చేయుదు పెంపొందు చున్నారు.

వైశ్యసంఘమునా రక్షకులు దోష్టములం దున్నాడు. న్యాయవాదులుగ ను
 . . . పరదేశముల కేగి శిల్పములనేర్చుకొని వచ్చుచున్నాడు. శూద్రసం
 . . . యును వైష్ణవుల నన్నింటి జరిపుచున్నారు. ఈస్థితి దేశకాల పా
 . . . పుష్టి అనుబంధములతో రావలెవచ్చును. గావున సంఘ శౌరవమునకు భి
 . . . న్నముగా నీతని చింతమార్గములను మార్పుకొనుట మనకును ధర్మము. అదివర
 . . . ముద్దియగుచున్నది. దానినినంగీకరింపక మన మింతవరకును నికరము
 . . . ల పాలగుచుంటిమి. అనూతనమార్గముల విచారించి నిర్ణయించుట యీ మహా
 . . . సభ్యుల కర్తవ్యము. ఇప్పటికి జరిగిపోయిన యాననభలందునుకొన్ని మార్గము
 . . . లు నిర్ణయించబడినవి. కాని సాంగికముల యుద్వేషములను, మార్గాంతరము
 . . . లందనమానము వలనను, కొందఱి కృత్రిమమువలనను పూర్ణఫలము నందజాల
 . . . ఁజుంటిమి. ఇతర సంఘములకు విఘాతము గల్పించని స్వసంఘభివృద్ధి కార్య
 . . . ములకన్నింటికి నితరుల ప్రోత్సాహము నయితము గలుగు నికరమునమనము
 . . . భివృద్ధి పొందమేని భావకాలమున దుఃఖముల పాలగుదుము.

మన చేష్టియులు పరతంత్రతవలన చిరకాలమునుండి స్వప్రయత్న శీల
 . . . తను మణచియుండి, కొంతమంది యిటుల గావించుచున్నను వారికి ప్రోత్సాహ
 . . . ము తక్కువగ యుండును. అందువలన నుదరపోషణమాత్రముతో బ్రతివాడు
 . . . ను ద్విప్రసాదిత దుర్బలమును పరదేశక్షేమముకై వదలిరి. అట్టిజీవితము నున్ది
 . . . లతకుచిహ్నమని భ్రమించునయ్యెను. శ్రమపనిచేయుటయు, చేతివనులచే
 . . . బియ్యములయు, నీనమని ప్రజలు నూరింప గొడగిరి. పోమరితనమును, పూర్వా
 . . . ద్విత్వముల ననుసరించి మనోన్యస్తమింప బియ్యములని యెంతబడె
 . . . ను. గావున నీవృత్తి వాడులు నితరుల యుపచారములచే బియ్యములమాన్యత
 . . . తము గొందును. అప్పుడే నున్నయు కర్మవిద్యలం దనాదరణము పొచ్చినది.
 . . . కర్మవిద్యలందు జరిగింపవారో ప్రయోజనము గల్గునని. పరదేశ . . . చయము
 . . . చేరనింతయు నింజియున్నది. అన్యదేశములందు కర్మవిద్యలం జరింప వారు
 . . . న్న . . . గలదుండ మన చేష్టియులు దండ్రదేశమున నన్నిటిబిడ్డలైరి ప్రస్తుతము మ
 . . . న చేష్టియు నేల అంగ్లేయుల సావాసము వలన వైసవివిరింప బడిన దురభిప్ర

యములు కొంతసరకు తగ్గుచున్నవి. రాజకీయోద్యోగ సంబంధముగలిగినయ
డల కర్మవిద్యలందు అభిజాత్య దుర్గర్వమును వీడి అయోదారు శిలా కర్మవృ
త్తులందు ఇంజనీరింగు శాస్త్రమెంటను అన్య దేశీయ నామమున సంధరింపట
కు అంగీకరింపుచున్నాడు. ఇది సర్వ సామాన్యమైన విషయమయినను అట్టివి
ద్యల జన్యవృత్తులుగ గల మనవారు మాత్ర మాచార్యుని ద్రోశి బాధపడ
చూడనున్నారు. కొలది కాలమునుండి స్వదేశీయోద్యమము పేరట కర్మవి
ద్యల ప్రోత్సహించు ప్రతిష్ఠాపనలు కొన్ని యొక్కవని. వానియందును మన
వారు బోక్యమును కలుగ జేసికొని ముందంజ వేసినట్లు గాన్పించదు. ఇందు
మగరణము విద్యా విహీనత. స్వదేశీయోద్యమ మనునది మనదేశ పరిశ్రామి
కానస్థను విమర్శించి దాని నభివృద్ధి పరుపజూల విద్యాధికులచే నెలకొలుప
బడినది. అటువంటి వారితో పరిచయములేని మనవారు వారి కుపకరింపక
స్వలాభమునుగూడ సమకూర్చుకొన గలవారు కారైరి. కావున కర్మవిద్యలందు
సాంప్రదాయి కానుభవము లేనివారు కేవల విద్యా వంతుల బోధల ననుస
రించి చరింప బూనుటచేత నీ స్వదేశీయోద్యమమునకు నాశించినంతభలము ల
భింపదయ్యెను. అట్టివారితో సహజకర్మ విద్యాకౌశలముగల మనసాంఘికు
లు చేరిన చేష్టాధారణక్రియలం బాలుగొనిన ఘనసంయు స్వలాభము సాకట
నే సమకూరి యుండును. అటుల గావించుటకు కొంత సామాన్య వాక్యయ
విద్య యవసరము.

ప్రస్తుతయుగమున పరిశ్రమలు ప్రకృతి శాస్త్రానుసారముగ వృద్ధిచూగము
లు చేయుబడు చున్నవి. అట్టి శాస్త్రజ్ఞున గ్రహణమునకు ప్రాయోగంత సామాన్య
విద్యనైనను మనము సంపాదించి తీరవలయును. శాస్త్రజ్ఞానము అనగా సాధారణ
పరిచయము గలిగియున్న పరిశ్రామిక విద్యకు గౌరవము మెండు. మరియునికిగ
వమైన యభివృద్ధికినయ్యది యేప్రబలమార్గము. కొలది కాలములో జావను దేశ
మునిరువమాన గణననందుటకు విద్యాధికులచే సేవించబడిన పరిశ్రమలే మూ
లము. శాస్త్రపరిచయము గల యావనులచే సమస్త పరిశ్రమలును సేవించబ
డుటచేత జర్మనీవ్యాప్త మిప్పడు శతృబృందమున కెదురైయింత కాలము నిలు

జగలుగుచున్నది. తుదకు బంగము నిగుర్చి-వసేనను యుష్టసామగ్రినిరచించుటలో గలగివుగానై శత్రువులచేత సహ జర్మములు మేష్టల బడయుచున్నారు. యుష్టోపకరణ ప్రశక్తి మన కిప్పుడు ప్రసంశాంసము గాచున్నది వారి పారి శ్రామి కాభివృద్ధి, విధానమును మనము గమనింప వలసిన వారముగా నున్నాము. జర్మనీ ఆస్టరియా దేశములనుండి మన దేశమునకు లక్షల కొలది యావ్యముల విలువగల లోహపు పోరవౌమ్ములు, గోలుములు, పూసలు, నానా సిధములగు సామాన్యభరణములు దనుమతి యగుచున్నవి. అయ్యుచు మన వారు చేయు దేవతా విగ్రహములను సయితము పారవోలినది. కాశీ నుండియు జర్మను దేశమునుండివచ్చిన యున్న పూర్ణా విగ్రహములే మనకు బూజా యాగ్యములకు గతి పట్టినది. ప్రస్తుతి శాస్త్రజ్ఞానమును పరిశ్రమలకు బోతున్న పరస్పర సహాయమును సహాయ్యులగుటచే జర్మనులు విరివిగ నేయు పరిశ్రమలే దీనికి కారణము. జర్మనీదేశము శాస్త్రతోడ మెలంగుచుండిన దేవతలచేత మనయిరిగి రానివాటి మనదేవుని పరిశ్రమలను ప్రోత్సహింప నైతి. ఇప్పుడు ప్రాచీనమదేశ జర్మనీ ఆస్టరియా దేశములు శత్రుస్థానము లయినది కావున దొరతనమువారును దేశీయ పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయు జూచుచున్నారు. జర్మనుదేశపు పస్తువులు మన దేవుని కక రాజాలపు. ఈ సమయమును కనిపెట్టి దొరతనమువారి ప్రాచుర్య కర్మల మని జూపి మన దేశీయ పరిశ్రమలకు దోడ్పడితిమేని మనమును జూగుచుదుము. దేశమునకు నుపకారము చేయుదుము. లేదేని మనము మేము యిట్లుండ దేశమును జర్మనుపస్తువులుగ మారుగ జూపను, అమెరికా నుండియు దేశ నింపగలము. కావున పరిత్రాగితి బీదము గర్వమును భ్రమను విడిచి మన సొంతములు భార్యపునసులకునోడుగ వివిధ పరిశ్రమలందు ప్రవేశించి యున్నదికి వచ్చుట యుక్తము. అందుకు వలయు శాస్త్రజ్ఞానమును సంపాదించ గడగుటయు బ్రథమ భర్తము. మన దేశమందెల్ల నిండియున్న మోటారుబండ్లు, ట్రెసికిలులు, విద్యుత్ యంత్రములు, శకలుములు యెందలగవారి నిర్మాణ రహస్యములు నేర్చి వానిని మురమ్మము చేయుటయు, చిత్రయాన నిునము, చిత్ర విద్రివస్తుకాల నిర్మాణము నేర్చి ని మార్గములు మన జీవనోపాధిని గడించుటకు దోడ్పడ గలవు. దిక్కుసారిగా పరదే

శివభక్తులతో ప్రకృతి శాస్త్ర విశాసనలమును, చింతింపఁబానియును; కాళి
లక్ష్మణులు, ప్రాంతినింపఁబానియును, వానియొకరింపఁగలము. ఈ
తెలుగులును పోయిన వెళ్లినారు.

‘ప్రస్తుతి బ్రహ్మచారి బ్రహ్మచారి మనః సమాధి హిమవనము మనః సంగమ
స్థలం. ఆధున పరిశ్రామిక విద్యల గురువు విద్యనరణిలన బ్రహ్మచారిశాస్త్ర
మనీషానుకూలమున నెల్లించగలవు. నేనింకను ముందు నుంచినయిల
నాము నుంచిన పరిశ్రామికవిద్యయు నంగీకరించితిమేని యాంగ్లభాషా పరీక్ష
యొనఁబరముగదా!

ఇదియును గాక యాచేశకు పరిభాషాభివృద్ధి లాభలుగ నెన్నఁమై యున్న
ది. ఇట్లుండ యనర్థ దాయకమగు బుద్ధిశాలురు గమనించి ధైర్యమత్సమునకై
ప్రయత్నములు జేయుచున్నారు. తత్ప్రయత్నముల వలన వివిధ వర్ణములందు
గొన్ని యువశాఖ లదృశ్యమగుచు గాని పూర్వముగ నేటిభావము గల్గుట లేవు నే
దు లభించునను నాశ లేదు. ప్రవక్తవలనను దొరతనమువారి పాలనా విధాన
మువలనను నానా జాతులకును పరస్పరసహన మేర్పడుచున్నది. కాని య
వ్యాజ్యముగ బరసంఘములకై పాటాపడి మహనీయు లింకను దలఁచుచుటలేదు.
కావున మన యభివృద్ధికై పాటుపడిదు, రీతనిప్రేమచే మనలజూచుచు రాజకీయ
సాంఘికవిషయములం దిగకలు తోడ్పడుచు. అట్టియు రాజుండు లేని యయ్యా
దయే మహాపకారముగ నెన్నఁగలము. ఈ కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలందువనిం
చు విశ్వప్రవాహులులో నొక్కరు పలువరీతి నుండు ప్రస్తుతనవారు లేరు. ప్ర
వేశ పరీక్షయందు చేసినవారిని ప్రవేశమున నెయనగను. హిందూ జాతి
యందలి యుత్తమసంఘములలో విద్యార్థులు మును మనంత్రైస్యమున నున్న
సంఘ మింకొకటికలదని నూహింపఁబలము. ఇట్టి ప్రవృత్తిని బావుకొనుటలో
దోడ్పడుటకై నగముజీతముల నిచ్చుకొనుచు విద్యగరకు సౌకర్యమును మన సం
ఘబాలుర కొనంగుడని దొరతనమువారి విజ్ఞాపనముల సంపియుంటిమి. వా
రును సజయ్యై మన సంఘస్థులి. దెలుపుడికి యొక ప్రాంతములందలి ముఖ్య

ద్యోగుల కుతస్థుల బంధితుల దేశినిని. తుద కట్టిసహాయమున కర్ణుల సుదైన్యస్థితిలో లేరుగాని సాయుధుడనుని దొరతనమువారు తెలియజేసియున్నారు. దీనినిబట్టి మన మొకటి మును మూహించి వలసియున్నది. మనసంఘము కొంత సహాయదుంగులు నిద్రావంతయుగనున్న సమయములనాగై దరఖాస్తు మొన్ననే బీతములు లేకుండ జనుపుకొని విచరింపనిగిన దొరతనమువారేల మనయెడల సానుభూతియు జూపింపింపి మనలనుగూర్చి వారే చేసిన విచారణలంద వ్యాజ్యపేమును జూపి మనకొకటి లాభకరముగా వ్రాయవారు కొనుదగుటే గాని నిజస్థితినిగూడ వెళ్ళజెందువారు తగినంతలేరని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ విచారణములందు దొరతనమువారికి దోడ్పడవలసినవారందరు నన్యసంఘముల వారేయైరి. మన సాంఘికహక్కుడును లేదయ్యె. ఈస్థితిని దొరతనమువారికి దెల్లముచేసి ప్రత్యేకము సత్కరించుటకై సమర్థుల నియమించుటచేసి వేడుకొనుటకైనను దగినవిద్య మనుక లేదయ్యె. ఇటీవల గవర్నరుగారు మన ప్రాంతములందు పర్యటనముగావించిరి. అసహాయములవారు శ్రీచారిని దర్శించి తమ వాంఛితార్థముల దెలుపుకొనగగిరి. శ్రీచారి స్వభావలో చూట్టాకి మన సంఘస్థితిని తెలుపుటకై నలుగురైదుగురు నియమించగల భాగ్యము మనకు లేదయ్యె. ఈవిషయములను మీకు చక్కగ గమనించితిలేని యిక్కాలపు మాణభాషా వ్యవసాయముమన సాంఘికతంత యవసరమో మీకు తెలియకపోదు. ఆ భాషరూపి మనవారుచదుచున్న పాఠ్య మీకు విశదము కాకుండలేదు. కావున మీరెల్ల సదయాత్ములై మనబాలురలో కొందఱిని మాణభాషా విశారదులనుగ జేయగడంగుడు.

కొందరికి విద్యగలపు నంశమీ మహాసభలో బ్రశంసనీయమా యందు చేసి మన సాంఘికదగ్గు ప్రత్యుత్తర మొసంగగలదు. వృత్తులునశించి కలుగుచున్న సమయమున మనవారి కడుపునబట్టిన కారణమున మనసంఘభాషా విద్య నునక నెత్తిలేనివారైయున్నాడు. వారికొట్టకై సంఘభాషాముతాడ పనిచేసినవారికి విద్యగరమ మార్గములేదు. శ్రీమంతులుగను

జీవ సంఘములందీ ప్రయత్నములు విరివిగ జరుపబడుచు నట్టి సంఘములందలి
దీనులు బాగుపడుచున్నారు. మన మందరమును వైకమత్యముచే బహిగతిమేని
కొందఱు విద్యవైకలయుధి నమును పోషించు లేకపోయి.

సంఘాభివృద్ధికి వలయు విద్యావ్యాపకము మున్నగు వానికి వలయు ధ
నమును సులభపద్ధతులతో సాంఘికతవలన సేకరించుటకే మన మూలనిధి యే
ర్పరుపబడి యున్నది. ఎంత పేదనైనను యాపాయి తాను సంపాదించినవృ
ద్ధులు దానిలో దక్కుకొని కుల మాత్రమూజులై ధర్మమునుటకుగట్టుముగ భావించడు.
ధనికులును సామాన్యులును కేలకువందల యాదాయమును జూపినవృద్ధులై
యాపాయి నీయలేకపోయి. ఈగణనకు నతికష్టమగు ప్రయత్న మనవసరము.
ప్రతివారును దమ కింత సంపాదన వచ్చియుండునను భావముననుసరించి సుచూ
రుగా యాపాయికె దక్కును నీయవచ్చును. ఇంత సులభమార్గ మేర్పడినను సాం
ఘిక లీపద్ధతి నానరణిలోనికి దీనికొనిచావలయును నట్టివృత్తులందొకటిని స్థాపిం
చిన మూలనిధిని సామ్యముగ నుంచెడి. ఇది భాగము. స్వకలంఘిమాన
ము మనకే యంతకొడువగానుండ నితరులు మనకులమును నిరసించిన వింత
యా? స్వగౌరవము నెరుంగనివారిని పరులు మన్ననాస్థులుగ గణించు రాని మ
నవారికి స్వకులమునందు గృతిమాభిమానమేగాని స్వచ్ఛమయిన యభిమానము
లేదు. స్వజాతీయ విషయములందు నిర్మల హృదయములు మనకుగలుగువర్తం
తము మన మభివృద్ధి నొందవలయు. పరుల యాదాయకు పాత్రులము కాజాల
ము. కావున మీరెల్లరు నీమూలనిధిని బలపఱచుటకై వినిర్మలహృదయము బూనె
దరుగాక.

మన సంఘాన్నతినిదోడ్కరు ముగొకవిషయమును సాంఘికత లనాదర
ణతోడ జూచియున్నారు. మన సాంఘికావస్థను దేటకెల్లముగ జూపుచు పూ
ర్వోన్మత్యమును ప్రకాశమునకుదెచ్చి యుత్సాహము గల్పించుచు పురోభివృద్ధి
మార్గముల నిర్ణయించుటలో బలుపుర యుత్సాహములును సమకూర్చును నింతిం
తినరాని యుపకారమును చేయుచున్న ప్రబోధనీపత్రికను మూలబడునటుల జే
సిరి. అయ్యది సమపక్షమైన కులాభిమాని దురంతధర్మమును, సద్విజ్ఞాని నిధియు,

నకలగుణ భునియు, అనుభవశాలియునగు **త్తి త్తి** వడ్డెపాటినిరంజన శాస్త్రి గారుచే నెలకొల్పబడి మాన్యతరలీల నడుపబడుచు వచ్చినది. కొంతకాలము నకు కొందరికి ప్రబోధిని ప్రచారము శ్రీ శాస్త్రిగారిని త్తిమంతునిగ జేయుచు న్నదను దుర్బ్రమ కలిగించినది. దానివలన వారికి లాభముకలిగినదనుమాట యసత్యము. ఒకవేళ గలిగినదే యనుకొందము. చక్కగ చూచుచుండి యొక కుటుంబమునకు సేవజేసినవాడెంతయు సుఖించునగుదా? అత డొకే త నేర్పరి యైనచో ననేకరీతుల నానందమును గల్పించుకొనునుగదా? అట్టివాడు మన కేదేని యుపకృతిజేసినచో వానిని సత్కరించుముగదా? దానివలన వాని నై మత్సరమునుట భర్తమా? ఇది యట్లుండ అమాన విద్యార్థి కనీశువానా, అ. వ్యాజ్ఞానురాగ పూరితుడునునై ఒక కుటుంబప్రియునునకేగాక విశాలాధిపతీక వాస్తవ్యులగు విశ్వబ్రాహ్మణుల యిందరి కుటుంబములకు నుపకృతి యొ నర్పిన శ్రీ శాస్త్రిగారికి మనముచేసిన ప్రత్యుపకార మేదియో చూతము. ము న్ముందు గృత్తిమంతు ప్రోత్సాహము నొనంతుట. వారి నుద్రేకపూరితులుగనొ నర్చుట. సకార్యమాల వీడునటుల బలాత్కరించుట. సంఘసేవా దురంధ రునిగ గావించుట. నీచంపు మత్సరమును బూనుట. అవ్యాజముగు సంఘాధి మానముతో వారు గావించు సంఘకార్యములకు విఘాతములుగల్గించుట. వారికి విపాదమును గల్పించుట. మనజుండరమును భంగపడుట. ఇవియేగదా ఫలములు. యిట్టికృత్యము లింకేసంఘమువారైనను జేయుదురా? సంఘేహమే? కాదు అసంభవమే!

పోనిండొక్కమానవుడునుఒక్క కుటుంబమును భంగపడిన భంగపడు ను గాక. యీ ప్రబోధిని శ్రీ కృష్ణా గుంటూరుమండల విశ్వబ్రాహ్మణ సమా జాధిపత్యముక్రింద దీనుకొమ్మని నడుకుమహాసభలో మనవారెల్లరు దీక్షానించి రిగదా? ప్రత్యేక సహాయనిధితై చందాల వాగ్దానముచేసిరిగదా? కొత్తకొత్త చందాదారుల నేర్పరచుటకై పాటుపడుదనిరిగదా? ఆ చందాదారు లెక్క డ? ఆ వాగ్దాన ధనమెక్కడ? మీదుమిక్కిలి యీ ప్రత్యేకనిధితైచేసిన వాగ్దా న ధనముకొరకు వ్రాయబడిన లేఖల కర్చులైన సంపాద్యము గాదయ్యె. అందువలన సంఘనిధికి దాదాపు మూడువందల రూపాయలు నష్టమువచ్చిన

డి. అయ్యో! ఇంత శోచనీయావస్థ ఏసంఘము చైనను గాన్పించునా? శత్రుసంఘము లెత్వేని యున్నను, వారికిని నిట్టిపాటు రాకుండ నిశ్చరుడు గావుగాత.

గడచినదానికి జింతించిన లాభమేమి? గతజల సేతుబంధనమును విడచి యీ ప్రబోధిని ప్రతికారత్నమునకు పునర్జీవ మొసంగుటకు సభ్యుల తేజుడు న్నాను. విద్యాభ్యాస పాఠ్యములగూర్చియు ఆచార్యపదమునుగూర్చియు వేచివులుల ప్రబోధినియున్న యడల దొరతనమువారికి తద్వారా మనమొలల దెల్పియుండుము. ఆ ప్రతిక లేకుంట మనకు నమస్తోతకరణ సన్యాసమన్నిట్లున్నది. కావున ధీయుతులును, ఆభిమానవంతులునగు నోసభ్యులారా! ప్రబోధినికి ప్రబోధముగల్పించి సంఘమున కుపకారము సేయుము.

ఈ మహాజనసభ వారాదరణయందు శెట్టి రెండువత్సరములమాత్రము సాగించిన మరొకవిషయముగలదు. శిల్పవస్తుప్రదర్శనము. దానివిగాడ సాంఘికల యాదరణ లోపముచేతనే బాగుగ కొనసాగింపలేకన్నారు. మహాసభ్యులారా! స్వసంఘభివృద్ధికై ఆనగా మన బంధుకోటి లాభముకొరకై యాచరింపవలయులో న్వల్పసహాయముజేయజాలని మన మెవ్వరికి సహాయముజేయగలము! యీ మహాభారతసంఘమున నేసంఘమువారు మనవలన లాభమునంద నాశించగలరు? అట్టియాశలేనిచో బూర్వ మెవ్వరో మహిమ కారముచేసియుండి మరనియు, వారిసంతతివార మనియు మాత్రము చింతించి మనల కెవ్వరు ప్రతిసేయుదురు? పరోపకార మితరుల యుపకృతికి బాత్రత నొనంగును. పరోపకారము చేయజాలుటకుముం దాత్మబోధగా శక్తిమాత్రమైనను కలుగవలయును. మనమీ ప్రథమ సోపానము గడిపలేదు. మహాజనులారా! నా మొకాళించి శిల్పవస్తు ప్రదర్శనమును బలపరుపుము. తిరిగి నెలకొలుపును.

ఈసందర్భమున మరొక మనవిచేసెదను. ఆధునికమార్గముల ననుసరించి శిల్పప్రచారమునుజేయుటమైన కశ్యంత సమీపమున నొక కళాశాలవిర్ప.

డి యున్నది. అది ప్లాపింపబడి 5 వత్సరములైనను మన సాంఘికభావ
రు దానిలో ప్రవేశించి విద్యగరచుటలేదు. బంధుసంబంధి అంశ్రువాటియక
భావాలనుగూర్చి నేనిప్పుడు ప్రశంసించుచున్నాడను. అక్కడ కి మృతము, వ
ద్రుడు, యింద్రునిర్మాణము, చిత్రరచనము, నెన్నేనియంశములు సాధారణ వా
ఙ్మయమునకు తోచుచేసి వేర్వేరున్నారు. అకభావాల దొరతనమువారి యను
మతిని అవరణమును బొందియున్నది. దొరతనమువారా కభావాలకు విభా
ముల నొసంగుచున్నారు. భారతపుత్రరక్షణములలోనెన్నిక గాంచినవారును పు
న్నతన్యాసువీరస్తులగు న్యాసుమూర్తులు అకభావాలచుట్టించి విరివిగ భనన
హరియనుగూడ నొసంగియున్నారు. మొన్న మొన్ననే శ్రీ గవర్నరుగారు
కభావాలనుదర్శించి యుచ్చితమగు విద్యాభ్యాస విభాగముల బరికించి మిక్కి
లిగ నానందమునుబొందినటుల నకభావాలా నిగ్రహములకు దెచ్చుటయే గా
క గూఢ ప్రవర్తనసాధిపత్తునిగూర్చి యాశీర్వాదము నొసంగియున్నారు. అ
ట్టికభావాల మన కలపపుట్టినట్లు నిర్దాలయము మనకు సమీపమున నేయున్న
ది. మనసాంఘికలయెడ సంతయు ననుతాపయుతులగు సజ్జనశ్రేణిచే బరిపా
లింపబడుచున్నది. అగ్గటి అతిసులభమగు బీతములనిర్వయించి విద్యగరపు
చున్నారు. అట్టికభావాలలో మనపాలుగు నిద్రగరచుటముఖ్యము. మనమీ
లాభముబొందమేని మోగమవ్వమున మనగర్వరహితుల సిరియండ శ్రేష్ఠముల
ను చేసుకొనమూర్తికొని భంగపడినవార మగుచుము. గావున విశ్వబ్రాహ్మణ
పాలన కొందరి గవర్నరు విద్యగరచుటకైబంపి, వలయుచేని వారికి భననహరి
మునుగూడ జేయుట మన కెంతయు శ్రేయోదాయకము. అకభావాలను కేవ
లము విశ్వబ్రాహ్మణ సాంఘికల నిమిత్తమే ప్రతిష్ఠింపకున్నను మన కలపపు
ట్టలతో ముఖ్యముగ దేశోపకార కరములగువానిని గాలాను గుణ్యములగు
వర్ణముల ననుసరించి పుష్టికి తీసికొని వచ్చుటయే గమ్యార్థముగా గలిగియు
న్న అగ్రాసనాధిపతి కభావాలాదికాయలకు నేను సదా పంపనము లాచరిం
పుచుంటాను.

మన సాంఘికాచారములగూర్చి యెంత విచారణసల్పుదము. అన్ని
వర్ణములకంటె మనవర్ణము భాభోవిశాఖలచే భీన్నమైయున్నదనవలయుచున్నది.

వింతుడు. ఆ భావము సరితయినది కాదని ఈ మహాజననభలే గుఱువుచేయుచున్నవి. మన మతభావము లనేకములు సక్రిష్ట నినింపములవారి భావములతోనే కీభవింప జుండుటచేతను సాంఘికసమ్మేళమున మనవా రితరులతో తరునుగ మిత్రము కాకుండుటచేతను పరసాంఘిక లక్ష్యతలకు పున్నాగు.

మనతోడ సంగమింపయ్యెనులగు సాంఘికసామ్యమునను వివరితాభిప్రాయములు యిందుల విడిచి. ప్రత్యక్షప్రత్యక్షముల కాటకములుగా గొన్ని తప్పు తోడుచున్నను పూర్వమునుండియు సాంఘికముల వలనను గలిగిన పారభాషియైత్రాయాను లనే గట్టిగ బట్టుకొనెయ్యుంటు మన భారతీయులకు ప్రజము. యిదియు నట్టిదియే.

ఇట్లునుటచేత మనసంగమునంగు కాభావకాభిలులేవని నేను వక్కాణించుటలేదు. కాభావములు కొలదిగ నున్నవి. వాని నితరులు అవశయోక్తులచే నాద్యించి బలుకుచుండు. యితరవిగ్రహాలందున్నన్ని కాభావముల కంటే మనలో సంకల్పము గల లేవు. అయినను కొలదిగ నుండెదదాని వానిగతియెమి? అది మనము జక్కగ సేచునది నుండుచే బోవుటలేదు, మన భీతితమార్గములబట్టి మారనచేయుటను బోవుటయు గాక పోవుటవలనను, ఎక్కడ నన్యసంపర్కముగలుగునోయని మిలిమిచిన సంతకములు బెట్టుకొనువార మగుటవల్లను, నిరిక బాటింపబడుచున్నది. ఈ సాహససోద్యమము ప్రారంభమైనదానిగ నవి చాలమట్టుకు నెచ్చెల్లనుచున్నవి. సాంఘిక భీతి తీరులచేతను, గడువరారి ఆవార భేదములచేతను, సాంఘిక సమ్మేళనములచేతను మన సాంఘిక లక్ష్యము లేకీభవిండుట యసాధ్యమయ్యెను. గ్రామభేదమును, జాతిభేదమును, జిల్లాభేదమును, పాటింపునముల గడుచుబోయినవి. ఈవిషయములలో ప్రత్యేకతీర్మాన కాటకములు, ఆకరణములను బట్టి ప్రమాణములు, డిక్షలు, కేవల మింక నంభవభల ననుకరిండుట ప్రవేశములేనవి, పృథావాదనలతో కాలయాచకమును, ఉత్తమతర కార్యభంగమును గావించుట అంతగా సాంఘికముగాదు.

మతవిషయమునందు గానురాను, మనవారు మిక్కిలి నిరసనను జూపుదున్నారట ఊదనీయము. మన సంఘాన్నత్యమును, దేశాన్నత్యమును మతమువలననే గలిగెనని జ్ఞప్తినుంచుకొనవలయును. నానామూఢచిత్వావస్థలు చేపిండిన యాచారములు మతముగ బరిగణించి నేను మాట్లాడుట లేదు. ఆధ్యాత్మికవిద్యను గలదుట ప్రస్తుత లోక జీవితమార్గముల కొకింత భిన్నముగ నున్నను, జాతీయ పారమార్థిక భావములను, సాచారములను, గాపాడుటసకుంజనుము. పారమార్థికమును బూర్ణముగ వదలితిమేని మన జాతీయత భ్రష్టమగును. అప్పుడు జీవములేని యంత్రముపాడిగా మనసంఘము నిరర్థకమై పోగలదు. కావున వేదాధ్యయనాదుల బ్రోత్సహించి వానిని సంఘమునుండి దూరదృశ్యముగాకుండ గాపాడవలయును. అందునిమిత్తము వివాహ కాలములందును, ఉపనయనములందును, ఆ యాచార్యములనుకూర్చి యుపన్యాసములు జూపుట, వేద వేదాంత ధర్మశాస్త్రప్రచయము గలవారిని సన్మానింపుటంటి మనకు తప్పనిది. క్రమముగ నట్టిపద్యలంఘనములకు పరిక్షలనే తప్పింపజేయుటకు సలహానిండుటకు, మనము పూనుకొనవలయును. ఈవిద్యలను తగురీతిని ప్రోత్సహించితిమేని మన యుజ్జానమును, మూఢాచారమును, దూరము అగును. వికమత్య మలవడును. సంఘము బలనకునిగ్రతమగును. యిటుల వివిధ ప్రయత్నములచేత సంఘమును అభివృద్ధిగ దెచ్చి పూర్వ గౌరవస్థితికి దెచ్చుటకు నడుపాయముల సర్వగుఢబడవలసియున్నది. ఆయావిషయము జర్పించి తీర్మానిండుటకు మీరెల్లరును విషయముచేరియుండిరి. కావున నేనింక కాలహరణము గావించక ఒక్కసంగతినొకూర్చి ప్రశంసించి యీ ప్రారంభోపన్యాసమును ముగించెదను. మహాసభలందు జలుపబడు తీర్మానములను, సంఘాభివృద్ధిమార్గములను పోషించును వాని నాచరణముందు బెట్టుమార్గముల సాధనములకు దెలుపుటకై ప్రవాసకోపన్యాసములు ముఖ్యముగ గావలయును. మానవతేనే సంఘాభివృద్ధికై పాటుపడు వివిధ ప్రతిష్ఠాపన నిర్వాహకులు సంచారిక కార్యదర్శులను ప్రవాసకోపన్యాసములను నియమించి తమతమ యొప్పితములను సచిరకాలమున సంఘమున న్యాపించజేసి సభలమనోరథులగుచున్నరు. యీమార్గమునే మనమును అనుసరింపవలసి యున్నది. సాధారణముగ

చరిత్రుల తమతమ గ్రామాదులం కీవిషయములను ప్రకటించి సర్వవిధములను సాంఘికములకు దోడ్పాటునొడవగుచుండునని ప్రార్థించుచున్నాను.

పాదుషాయాస్వయ మహాసభ్యులారా! మీ మీమనంబుల నుద్భవించు నుత్తేజఃమును స్వసంఘానిమానంబును దృఢీకరించి నమస్త్రి యభ్యుదయమునకై చరిత్రముజేయుదు. అగ్రుణ్ణుల నొక్కొక్కరు విద్యానికులైనను, సాధ్యులైనను, శాగవాన్వితులైనను, సమర్థుని దృష్టిని సంపాదించుదు. స్వసంఘశ్రేయము నాలోచించువలెకైచను బోలెకార ఘరీబులై సాంఘికము వెలయునట్లుమీ రంగరను బాటుచును. విద్యబ్రాహ్మణులెక్కడక్కడ వైష్యముగనున్నను సహాయముచేయు వడుముకట్టుదు. మన సాంఘికముచే ననేకరీతుల సహాయమును వడయు నితిరసాంఘిక లనేకము గలరుగాని పాదుషాయల దోడ్పాటుచే నున్నతిగాంచిన పాదుషాయులగుదు. యిది లోకసామాన్య వర్తనకు విరుద్ధముగ నున్నది యొక్కపరణలోనికెవచ్చెనో యుద్భుతముగనున్నది. యీ వివరీతస్థితిని బావుటకై మీరెల్లఱును బూనుకొనుదు. మేల్కొందుదు. అదనును నిమగ్నము. కార్యస్థితియగువలెను విశ్రాంతికై జాడకుదు. తేయిమాటులకును నిదియే నామనవి. నాప్రార్థనము. సర్వేశ్వరుడుమీనడిపిత్తుముల శ్రీమధుల ప్రవచములుగ నొనర్చుగాత.

రిపోర్టు.

అనంతగమ కార్యదగ్గి బ్రహ్మశ్రీ పొన్నవల్లి రెంకటరత్నయ్యగారు కార్యనిర్వహణ సంఘరిపోర్టును చదివినది. కార్యనిర్వహణసభ్యులు 25 గురుకలరు. గత రెండుసంవత్సరములలో రెండు సభలుమాత్రము జరిగివలెనని సాంఘిక లెవ్వరును రాకుండుటచే 4—1—14 తేదీని సభ నిలిపివేయవలెనని

ను. సంఘ చట్టముల ప్రకారం ధనాగారాధిపతి శ్రీ పోతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు జామీనుకాంబు వ్రాసి క్షిప్రమునందున సేవింపబడినందున సామ్యు తినుకొనుటకు వీలులేక పోయినది. శ్రీ కొంజివర్తి వీరభద్రరాచాస్వలుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నందిగామకు వెళ్ళుట నున కానందదాయకము. వారు కార్యస్థానమునకు దూరముననుండుటవలన ముఖ్యమగు కార్యభారము వాగుములేని విలువలై నున్నది. సంఘముయొక్క ఆదాయ వ్యయములను తెలుపుటకై 1—2—12 మొదలు 14 సంవత్సర మాకరవఱకు సంఘపు లెక్కలను తనిఖీచేసిన బలభద్ర కోటయ్యగారి రిమార్కు నిందు బొందుపఱచుచున్నామిదిను. అతివసభయందు ప్రబోధిని సహాయభృతికి వాగ్దానమునుచేసి చాల మంది నష్టము కలిగించియున్నారు. చందాదారులు 162 వి. పి. లను శ్రీ ప్రివేని నష్టము కలిగించియున్నారు. సాంఘికము పూర్వముగ నభిమానమును విజ్ఞానభక్తియును. అనునవి ముఖ్యాంశములు.

1912 సం॥ మొదలు, 1913 సం॥ నవంబరుచివరవరకు

జమ

కర్చు.

మూలనిధి	104- 2-0	ప్రబోధిని	126-13-0
భర్తృపందా	27- 0-0	పోస్ట్ జి	10- 0-6
పుస్తకముల అమ్మకము	0-13-0	విద్యార్థులకు	172-15-0
భాండారము	68- 0-0	పాఠశాలలకు	45- 3-0
వివిధం	7- 7-0	ముద్రణ	14-12-0
ప్రబోధిని	18- 0-0	ప్రయాణం	61-10-6
గతవత్సరనిలువ మొత్తం	2205- 4-8	స్టేషనరీ	1-13-9
		టెలిగ్రాములు	2- 1-0
	3425-10-8	వివిధం	12-11-6
కర్చు	465- 8-3	పుస్తకములు కొనుట	17- 8-0
నిలువ	1960- 2-5	మొత్తం	465- 8-3

1913 సం॥ మొదలు, 1914సం॥ నవంబరుచివరవరకు

జను		కర్వు.	
మూలనిధి	15- 0-0	ప్రభోధినికి అడ్వాన్సు	35- 0-0
భర్తృ కందాబు	13- 0-0	పోస్ట్ జి	2- 2-3
పుస్తక భాండాగారము	24- 0-0	టెలిగ్రాములు	0-13-6
గతసం॥ నిలువ	1960- 2-5	ప్రేషనరీ	1- 0-0
		పుస్తకములు కొనుట	11- 5-0
నిలువ మొ	2012- 2-5		
కావలసిన ఖాక్లు	980- 0-0		50- 4-9
	2992- 2-5		
కర్వు	50- 4-9		
	2941-13-8		
11,12,13 సం॥ కంట్లా } క్షు; అప్పులు యిచ్చినది. }	2823- 0-0		
నిలువ రొక్కం	118-13-8		

తొలుగు విశ్వవిద్యాలయ
గ్రంథాలయము

వరమొదు సంఖ్య.....

లేదీ.....

రి మార్కు.

శ్రీ కృష్ణ గంటూరుమండల విశ్వవిద్యాలయ సమాజ కార్య నిర్వహణ సంఘపు తెకకలను తనిఖీ చేసితిని.

1913సం॥ డిశంబరు ప్రారంభము 1914 సం॥ నవంబరు చివరవరకు జరిగిన పాఠశాల విమర్శించగా నీ రెండు సంవత్సరములందును జను అయిన మొత్తము

272—6—0 అందులో ప్రబోధినిసంబంధముగ జనుపోను 256—6—0 మాత్రమే. కార్యనిర్వహణసంఘ సంబంధమైన జను. ఇందుండి కర్నూరు జిల్లా మొత్తము 515—13—0 దీనినిబట్టి విచారింపగా రెండుసంవత్సరము లందును సంఘము పూర్వపుటాదాయమునుండి 261—7—0 ఎక్కువకర్నూరుజిల్లా నిర్ణయమగుచున్నది. ఈయొక్కపకర్నూరు మొత్తమునకై 200—0—0 సేకరింపబాంకి నుండియు, 10—9—4 శక్రటరీగావియొద్ద నిలువయున్న రొక్కమును మొత్తముమీద 236—9—4 కర్నూరుజిల్లాబడినది. కావున నిచ్చటికి సంఘముతరపున 24—13—8 రొక్కము అప్పుచేయబడనది. ఇందుకు కారణము సేవిగొన్న బ్యాంకిలోనున్న 143—11—4ల నుండి సొమ్ము తీసుకొనఁ బోవుటయే. ఈనిలువసొమ్మునుండి 24—13—8 అప్పుశర్చిసరకుడల 118—13—8 నిలువయుండును.

ఈ ఆదాయముగలకాని సంఘమునకు గావలసిన బాకీలకై వక్రములరూపమున 236—9—4లును, భూములవలన ఆదాయము సుమారు 40—0—0లును జనుకావలసియున్నది. కేవల వక్రముల రూపమునను వాగ్దానరూపమున నున్న సొమ్ము సవ్యకాలమున కేవలయోగించునదికాదు. కావున ప్రస్తుతము ఈ సంఘసవ్యము 118—13—8 మాత్రమే పునర్యోగానుగుణ్యమని తెల్పవచ్చును. దీనిలో 62—5—1 ప్రబోధిని సంబంధముగ అప్పుమతీర్చుటకై వ్యయముచేయవలసివచ్చినది. కావున 56—8—7 మాత్రమే సంఘమున నిలువయున్నట్లు చెప్పవలసియున్నది.

తీర్మానములు .

1 వ. తీర్మానము:—ఆధునిక శాసనమును విశాళము చేయుజూడు ఐరోపా మహాసంగ్రామమును నివారించియున్నది అని నమూనామీదే మార్గాంతరములేక కేవలము రాజధన్యతకై గొప్పయినదిగిన మన చక్రవర్తియగు పంచమబార్హివ్రభువునకే జయము కలుగుగాక యని యానభ్యుల ముఖ్యపాపి

తమ దీనిని లేఖాపూర్వకముగా గవర్నరుగారికి తెలుపుటకు సభాపాదకీ ర్వానిండుచున్నారు.

ప్రేరేపకులు, స్వర్ణ నిత్యానందముగారు. ఆమోహిండువారు, కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. బలపాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కోటయ్యగారు, శ్రీగిరి చన్నబసవయ్యశాస్త్రిగారు.

2 వ. తీర్మానము:—శ్రీ కృష్ణానంటూరుమండల విశ్వబ్రాహ్మణ సమాజ భవాగారాధిపతులును, పండిత శిఖామణులును నగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత యి. ఆచార్య ఆంజనేయశాస్త్రిగారు, కీర్తిశేఖరిగుంటవలస నీనకవారు మిగుల చింతిల్లుచు, వారి కురణమువలస పౌరుషేయసంఘము పునరలభ్యుత్థాన సత్వమునుగోల్పోయినదని సభవారు నమ్ముచున్నారు.

ప్రేరేపకపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. బల-పాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కోటయ్యగారు, శ్రీగిరిచన్నబసవయ్యశాస్త్రిగారు.

3 వ. తీర్మానము:—మన రాజప్రతినిధియగు శ్రీ హంజింజి ప్రభువుగారి పుత్రుడగు తెప్పినింటు హంజింజిగారు సామ్రాజ్య గౌరవ రక్షణార్థము ఆత్మంతమగు శార్యముతోడ పోరాడి విరోధా మహాసంగ్రామము మధ్యమండీ వీరస్వర్ణము శారోహించినందులకు గర్వపూరితులయ్యును మన ప్రెయిసోదరుని గోల్పోయినందులకై చింతిల్లుతమ సానుతాపమును సగౌరవముగా శ్రీ వైస్రాయిగారికి తంతిమూలమున తెలియజేయుటకు సభవారు తీర్మానిండుచున్నారు.

ప్రేరే-కొండివర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమో-స్వర్ణ నిత్యానందంగారు. బల-పాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, బలభద్ర కోటయ్యగారు.

4 వ. తీర్మానము:—మనసంఘమును మిగుల దుర్బలస్థితికి దెచ్చుచున్న ఆతిబాల్య అతివృద్ధవివాహములను కన్యా వరశులగుములను నిరసించుటయందు సాంఘికులెల్లరును దీక్షానిరతులై బరగపలయునని సభవారు తీర్మానిండుచున్నారు. అనగా బాలురకు 18 సం॥ ములకు పూర్వమును, బాలికలకు 10 సం॥ ములకు పూర్వమును వివాహముచేయుటదని సభవారి అభిప్రాయము.

ప్రేరే వడ్డపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమోదాశీనుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. బల శ్రీరాం రాజకేళిరంగారు.

5 వ. తీర్మానము:— వివాహావసయనములందు ఆయా ధర్మములనుసూర్చి యివన్యాసములను జఱుపుదు బ్రహ్మచర్య గార్హస్థ్య ధర్మములను సాంఘికములు సవిధానముగా ఆచరణలో పెట్టునటుల ప్రోత్సహింపవలెనని నిశ్చయించి తీర్మానించుదున్నారు.

ప్రేరే కాశీ నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. ఆమోదాశీనుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు. బల శ్రీరాం రాజకేళిరంగారు.

6 వ. తీర్మానము:— పౌరుషేయవృత్తుల నిరూపించు విధి విధానములను వివరముగ దెలుపు తెలుగుగ్రంథ మొకదానిని రచించఁజేయుటకై పోటీ పరీక్షను నియమించి తత్పరీక్షానియమముల నీక్రింద నిర్ణయించుదున్నారు.

(1) ప్రాగ్రంథమునందలి ముఖ్యాంశముల కధికారములు విశదముగ క్రోడీకరింపవలయును.

(2) అట్టి గ్రంథములలో నుత్తమ మగుదానిని తన లీల సంస్కరించి గాని, లేక గాని ప్రకటింపటకు సంఘమువారు అధికారముకలిగి యుండురు.

(3) అట్టి యుత్తమ గ్రంథమును రచించినవారికి రు. 116-0-0 విరాళ మిచ్చబడును.

(4) ఈ పోటీపరీక్షకు వచ్చే గ్రంథమును విమర్శించు అధికారుల నిర్ణయించుటకు సంఘమువారి కధికారముండును.

(5) ఈ గ్రంథము 1915 సంవత్సరము నవంబరు 15 వ తేదీలోగా కార్యస్థానమునకు చేర్చవలయును.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమోదాశీ-వి. నిరంజనశాస్త్రిగారు. బల-స్వర్ణ నిత్యానందం గారు.

7 వ. తీర్మానము:— మనవర్గపు బాలురను కనీసము పదిఁడండుసంవత్సరములు వచ్చువఱకు కర్మవిద్యలయందు ప్రవేశపెట్టుక సామాన్యవిద్యను చె

పైచి అనంతర ముద్వేగాభిలాషలుగానివారిని వారివారి కనుచగవృత్తిలయందు బ్రవేశపెట్టవలయుననియు, సర్వవిధముల నాంశ్యవిద్యాభ్యాసమును అత్యావశ్యకమని నమ్ముచు విశద్యాపకమును ప్రోత్సహ మొనఁగవలె ననియు, చేసిన గత మహాజనసభాతీర్మానమును పూర్ణముగ నాచరణలో పెట్టవలెనని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-స్వర్ణ నిత్యానందముగారు. ఆమో-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. బల వడ్డేపాటి కోటయ్యగారు.

6 వ. తీర్మానము:—బాలరకువలెనే బాలికలకు ఉచితములగు విద్యలను గ.అవును ముఖ్యముగ వైద్యశాస్త్రము, నారోగ్యశాస్త్రము, గృహ నిర్వహణ, శాస్త్రము, మున్నగువానిని బోధించుచుండవలెననియు, ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అనుబంధము.

ప్రతి. సరసాపురము తాలూకాభివృద్ధిసంఘమువారి స్త్రీల పోటీవరీక్షలో అయిమొందిన విశ్వబ్రాహ్మణ బాలికలలో నున్న తవదవి ననుభవించినట్టి యిద్దరు బాలికలకు బహుమతి లిచ్చుకొరకు 25-0-0 లును ఈసభలో ప్రత్యేకము వసూలుచేయుబడిన రు 25-0-0 యు. రత్నమ్మ బహుమతికొరకు కచ్చిపెట్టుటకు కార్యనిర్వహణ సంఘమున కధికార మియ్యడమైనది.

ప్రేరే-కొలకలూరు వన్న బసవయ్యగారు. ఆమో-పులికొండ. పరబ్రహ్మంగారు. బల-స్వర్ణ నిత్యానందంగారు, యలమర్తి బసవయ్యగారు, చింతాడ చిట్టియ్యగారు, వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు.

9 వ. తీర్మానము:—మూలనిధి కార్యనిర్వహణసంఘముతరపున ప్రత్యేకము వసూలుచేయుటకు గ్రామసమాజము లింకను అంతటను యేర్పడనందున 1915 వ సంవత్సరముకూడ మూలనిధి వసూలును మునుపటివలెనే కంట్రాక్టుచుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 1915 సం. గంటూరుజిల్లా రు425లకు ప్రహ్లాద చింతాడ చిట్టియ్యగారికిని, గృహజిల్లా రు375 లకు బ్రహ్మశ్రీవాసపాముల వీరాచార్యులుగారికిని వేలముపొందు కొట్టివేయడమైనది.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమోహన్నవల్లి తాకట్టలో తప్పయ్యారు. బల వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. బలభద్రకొట్టయ్యగారు, కోమూరి నాగభూషణంగారు.

10 వ. తీర్థానము:—కునవారతేయు పావన శిల్పవిద్యలను అభివృద్ధికి దెచ్చుటకు సాంఘికలను ప్రోత్సహపఱచుటకై శిల్పవస్తువైద్యులను, తిరిగి సరికొల్పి, బలపఱచుటయు, శిల్పవాస్తుశాస్త్రములు సేకరించి పుస్తకభాండాగారమును వృద్ధిచేయుటయు, దేశోపకార కారణములగు శిల్పశాస్త్రగ్రంథములను ప్రచురించుటయు, అవసరమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-శ్రీరాం రాజశేఖరంగారు. బలవ. తానికొండ తొక్కట రాఘవాచార్యులుగారు, పాతకమూరి స్త్రీబహుజ్యంగారు, స్వర్ణ నిత్యానందముగారు.

10. న. తీర్థానాచార్యము:—శిల్పశాస్త్రాది ప్రత్యేకవిద్యలయందు పరిశ్రమచేయు విద్యార్థుల ప్రోత్సహముకొఱచు పరిషత్తును సాధ్యమైనంత త్వరగా స్థాపించవలయునను గతమహాజనసభాతీర్మానమును ఈసంవత్సరము ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకును ఈపరిషత్తుకు సంబంధించిన కార్యములకయ్య నెరవేర్చుటకు బ్రహ్మశ్రీ ఆచుగుల శేషయ్యగారిని కార్యదర్శిగా కోరుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-ఆచుగుల. శేషయ్యగారు. బలవ. బలభద్ర కొట్టయ్యగారు.

11 వ. తీర్థానము:—ఆచార్యశబ్దమును విశ్వబ్రాహ్మణులు తమ నామమునకు చేర్చుకొనుటకువారుగా ఆసారిషదమును చేర్చుకొనుట నుంచిదని గవర్నమెంటుగారు వదిన యభిప్రాయమునుగూర్చి సంకోచించవలసిన వారమై నిశ్చయించి తెలుపుటకై ఇందుతో జూందుపఱచిన విజ్ఞాపనమును గవర్నమెంటువారికి బరిచుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు. ఆమో-స్వర్ణ నిత్యానందముగారు. బల- కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు.

12 వ. శ్రీరామము:—ప్రబోధినిని పునరుద్ధారణ చేయుటకు సభాపాదు శ్రీరామ సింహమున్నారు. సహాయసిద్ధిబలము నాశించియు సభ ఎడటరుగారు. నెలకు రూ. 12-0-0 భృతిని తీసుకొని ప్రబోధినిని ఎప్పటియట్లు మహాజనసభతర పునఃకరణముటకు కార్యనిర్వహణ సంఘమువారి కధికార మియ్యడమైనది.

ప్రచారే - స్వర్ణ నిత్యానంద యగారు, ఆమో-కొం. వీరభద్రాచార్యులు గారు. బలపాన తైలవల్లి హనుమంతగారు, కొమ్మూరి వేంకటరత్నం గారు, కొనూరి నాగభూషణంగారు, బలభక్త కోటయ్యగారు.

13 వ. శ్రీరామము:—సంఘముయొక్క రిజిస్ట్రరులు ప్రచారం కార్యనిర్వహణ సంఘ ముక్రిందిరితని యొక్క తొనడమైనది.

ప్రసిద్ధియే మేమారు సుబ్బయ్యచార్యులుగారు, బెజవాడ. శ్రీకటరీ శనగపాటి కోటయ్యగారు, బెజవాడ. భనాగారాధిపతి కంచేపు వేంకట సుబ్బయ్యగారు కొల్లూరు.

కార్యనిర్వహణసభ్యులు కృష్ణాజిల్లా:—శనగపాటి వేంకయ్యగారు, నంధిగిరి దీవి సాంబమూర్తిగారు, అవనిగడ్డ. శ్రీగిరి చన్నబసవయ్య కాస్త్రీగారు, బందరు. టి. వి. గాఢవాచార్యులుగారు, బెజవాడ. శనగపాటి మల్లయ్యగారు బెలగలేరు. కొండిపర్తి తప్పిరయ్యగారు, పెడన. గొల్లి లక్ష్మీ నరసింహంగారు, బెజవాడ. కాకుమాను భ్రమరాచార్యులుగారు, బందరు. కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులుగారు, నందిగం.

గుంటూరుజిల్లా:—విచ్చర్ల సుబ్బయ్యగారు, ఒరిగోలు. పాతకమూరు కోటయ్యగారు, పొన్నూరు. పొన్నపల్లి వేంకట రత్నయ్యగారు, తెనాలి. వడ్డెపాటి నిరంజనశాస్త్రీగారు, దుగ్గిచాల. శ్రీరాం సుబ్రహ్మణ్యంగారు, గుంటూరు. అడుగులశేషయ్యగారు, భట్టిప్రోలు. వేల్పురు వేంకటాచార్యులుగారు, కావల్లి నర్సయ్య నిత్యానందంగారు, కారంచేడు. పాతకమూరి రామబ్రహ్మంగారు, కొల్లూరు. కొండిపర్తి సుబ్బారాయణుగారు, నూతకల్.

అనుబంధము:—క్రొత్త కార్యనిర్వహణ సంఘమువారి క్రింది విధమున 1915 సంవత్సరమున కట్టుచేయుట కధికార మియ్యడమైనది. కార్యనిర్వహణ సం

మృత్యువులు ఈ గుంటున్న . ప్రభోధినికి నహాయనిధి ప్రత్యేకము వనూలుచేయబడిన సోమ్యున్న వాగ్దానమైన సోమ్యున్న, బాలిక బహుమతికై ప్రత్యేకము వనూలుచేయబడిన ఈ ౨5 లున్న, ప్రభోధిని మనస్సు ఈ వనూలుతీర్చుట కున్న, తీర్థానముల నాచరణలోనికి దెచ్చుట కధికారమిచ్చుడమైనది.

ప్రేరే-కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. ఆమో వ. నిరంజనశాస్త్రిగారు బరి పా. శంకటరక్షయ్యగారు.

14 వ. తీర్థానము:— ఋంజలపాండ్రు సంఘోవకార కార్యములయందు తోడ్పడుటకు నిరాకరించినందున ఋంగోలుమహాజనసభవారు పాండ్రును నిరాకరించెయ్యన్నారు. తిరిగి పాండ్రు మహాజనసభవారి యంగీకారము వడయబ్రయత్నించవచ్చుననియు, అప్పుడు వారివిషయము విచారణయందు పెట్టబడుననియు, అంతవఱకు శలదనియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రేరే-వ. నిరంజనశాస్త్రిగారుఆమో - కొం. వీరభద్రాచార్యులుగారు. బరి - కో. నాగభూషణాచార్యులుగారు.

అంతోపన్యాసము

మహాసభ్యులారా! అల్పప్రజ్ఞావంతుడనగు నన్నీయానంబున నిలిపిపొరుషీయనంబు సంస్కారాధిలాభులగు మీరెల్లరును నుదయమనకమథ్యాన్నమనక శాత్రియనక తీవ్రదీక్షాపరతంతులై కార్యనిర్వహణ మొనర్చితిరి. మీయాభిమానమును సంఘప్రేమమును ననువమానములు. ఈగుణరాజములు మహాజనసభాకార్యములందు జొన్నబడుటచేత నాయల్పప్రజ్ఞావలన గలిగియుండు లోతములనెల్ల గప్పిపుచ్చివభను జయప్రదముగ నొనర్చినవి. మున్నుండు నేనెట్లీసభను నడుపగలనాయని భీతిల్లి తినిగాని మీయందఱి నహకారము తోడను పనియొనర్చుట నాకతినులభమైనది. అందుకొరకై మీకనేకవందనస్థులు నమర్పించెదను.

అట్లు కొల్లారు విశ్వరూపుని బాలసమాజమునకు కల్పించే నుపేక్షించు బడి నృకురున్న కులమాత్రునేవంబూని ఆహాను నిలుక బెల్లున నందఱి దేతను బూజలవండునటుల నొనర్చిరి. సంవత్సరమునకు వయిగా మూర్ధాత న్ననుండి ప్రాణములు వీడినదోయన జేవ్వుదక్కయున్న ప్రబోధిని వ్రతీకారాజ ము వీరి సంకల్పబలముచేతనే ప్రబోధింత బడినదని చెప్పనొచ్చును. ఈ న్య మైపోయినమూలనిధివిగూర్చి సాంఘికము విచారించి యిద్దానిని బలపఱువ యి త్నింపుటకును నీ బాలసమాజమువారే కారకులు. బాణవిద్యాభ్యాసమునవ జలుదు గాలానుగుణ్య వార్తనములచే బెంపొంది సంఘమును నచిర కాలముననే తేజోవంతముగ బెరియించుటాలు విద్యార్థులనేకు లీగభయందు కలకలలాడు మోములతో గాననగుచుండిరి. భాషలకెల్ల మాతృభాషయగు సంస్కృత వా డినిసేవించి వర్ధిలు సంస్కృతభాషావిశారదులు నిం దాసీనులై యుండిరి. నమ న్నశాస్త్రములండును బ్రవీణులగు ధీయుతులనేకు లీ సభ యందువవిడులైరి. అ ట్టి యొన భాకార్యములు నిమి త్తమాత్రముచే నేనిద్యుల నిలిచి జటుతరయ్యొనని సంతసెంపుచు మీయడల గృతజ్ఞతను దెల్పుచున్నాడను.

ఈనభాకార్య నిర్వహకులగు బాలసమాజమువారి కార్యనిర్వాహణ కో శలము, దీక్షారతియు, చక్కనినియమములును మాననీయములు. సర్వకార్యము లును గడియారపుగతిని నడిపింపబడినవి. మీయుదతే చక్షమునను వారికివం నముల దెలుపుచున్నాడను.

ఈ గభామంటవముననేమి, సన్మానకార్యస్థానములందేమి, భోజనశాల లందేమి సర్వత్ర సభ్యులకు నమ న్నసౌకర్యముల జేయగ్గును. వారివలన గలు గు లొండఱులకొర్చి తమతమవిధులను మిక్కిలిసర్వతో నెరవేర్చిన వాలంటియ గులకును, పౌరుషీయు సేవాసంఘమువారికిని నానందనములు.

ఓ మహాసభ్యులారా! నెనింకొక మనవియొనర్చి మీశలవు న్గకొనెద. ఇ చ్చట ననేకతీర్థానిములు చేయబడినవి. అవియిన్నియు బాలముఖ్యమైనవికు భద్రవములు. కాని నాచరణలోనికిదెచ్చునట్టియు నితరులనప్లేయాచరణలోఁబె

శంకరాచార్యులు.

ప్రస్తుతము ప్రోత్సహించునట్టియే శారము మీయందున్నది. అభారమును
మహాజనసభ బహువలె చిత్తయ్య దేవునిజేయక నవా పూర్ణభక్తితోమహార
శ్రీ శంకరును నచరకాలయలోనే తేజోవంతముగజేయుదురుగాక. ఇది ప్రార్థన
మునుమునువశంతుగాక.

శంకరాచార్యులు.

శ్రీశ్రీమ మహాజనసభాగ్రాసవాదివతిగారికి కొల్లూరు, గుంటూరుజిల్లా.

(1) మీరు 31-12-14 గవర్నరుగారికివంపిన రాజభక్తిచిహ్నములు గ
అ తంతీవార్తకు శ్రీ వారి కృతజ్ఞతను మీకు వందనములతో తెలుపుచున్నాడను.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 1—1—15

(2) వారివిచారింపులో మీరుకనబరచిన సానుతాపముకు శ్రీ వైస్రాయి
గారు వందనములను తెలియజేయుచున్నారు.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 13—1—15

(3) విశ్వబ్రాహ్మణ మహాజనసభవారువంపిన రాజకీయ వర్తమాన
మునకు శ్రీ వైస్రాయిగారు హృదయపూర్వకవందనము లాచరించుచున్నారు.

అంతరంగిక కార్యదర్శి, 7—1—15.

